Svar på interpellation av Christina Ståldal (NL) brandsäkerhet i nya höga hus

Mot bakgrund av den tragiska branden i ett höghus i London som fick ett mycket snabbt förlopp har Christina Ståldal ställt frågor om brandsäkerhet i nya höga hus. Av svaret framgår att hanteringen av brandsäkerhet är styrt av detaljerade lagar och regelsystem. Kommunen i bygglovsprocessen har endast ansvar för vissa delar av detta, medan andra myndigheter har ansvar för exempelvis produktkontroll. Svaret blir med nödvändighet tekniskt, eftersom hanteringen inte styrs av politiska bedömningar eller medger någon egentlig skillnad i hanteringen mellan olika kommuner.

Nackalistan frågar:

Finns det nu hus i Nacka som har samma ytskikt som det branddrabbade huset i London?

- · Kommer det att byggas hus i Nacka med detta ytskikt som det branddrabbade huset i London?
- · Vilka praktiska lösningar tillämpas i Nacka mot spridningar av brand i hus och särskilt i befintliga och kommande höghus?
- · Hur övervakas att regler mot brand tillämpas fullt ut i byggprocessen vid stadsbyggande i Nacka?

Mitt svar är följande:

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har inte någon förteckning över vilka byggprodukter som finns i befintliga byggnader i Nacka. Det finns certifieringsorgan för byggprodukter som kan kontaktas för denna upplysning, alternativt Boverket. Boverket ansvarar för att kontrollera byggprodukter på den svenska marknaden http://www.boverket.se/sv/byggande/byggprodukter/marknadskontroll/

Enligt plan och bygglagen finns det angivet att en byggprodukt får ingå i ett byggnadsverk endast om den är lämplig för den avsedda användningen (8 kap 19 § plan- och bygglagen). Om gällande lagstiftning följts bör det alltså inte finnas brandfarliga produkter i hus i Nacka. Hur detta kontrolleras i bygglovprocessen beskrivs nedan.

Från 1 juli 2013 ska många byggprodukter vara CE-märkta för att få säljas i Sverige. Vilka produkter och på vilket sätt produkter ska CE-märkas framgår av EU:s byggproduktförordning. Syftet är att underlätta fri handel inom EU och i ytterligare några länder. Byggnadsnämnden bedriver viss tillsyn för användandet av byggprodukter. Det är främst byggherren som ansvarar för att bedöma om en byggprodukt är lämplig i det aktuella

byggprojektet. Byggherren ska kunna visa att denne använt byggprodukter med bedömda egenskaper i enlighet med förskrifterna i 1:4-1:42 i Boverkets byggregler, BBR, och motsvarande bestämmelser i Boverkets konstruktionsregler, EKS.

http://www.boverket.se/sv/byggande/byggprodukter/ce-markning/kommuner/byggnadsnamnden/

Brandskyddsföreningen har information om själva produkten cellplast kopplat till brandskydd som inhämtas på https://www.brandskyddsforeningen.se/vart-arbete/cellplast/debatt-infor-kontrollsystem-for-att-forhindra-brandkatastrofer/. Där finns även sammanställning av artiklar från media som tar upp frågan om brandskydd på grund av Londonbranden m.m.

Vilka praktiska lösningar som tillämpas i Nacka mot brandspridning i byggnader är desamma som gäller nationellt. Dessa krav och regler återfinns främst i Boverkets byggregler. Utöver en kontrollansvarig som ska bistå byggherren med uppföljning av att regler och krav uppfylls för en åtgärd har byggnadsnämnden även möjlighet att kräva av byggherren att en särskilt sakkunnig inom brandområdet bistår byggherren med den kompetens och erfarenhet som krävs för en brandtekniskt komplicerad åtgärd. För att bli sakkunnig inom brandområdet krävs en personcertifiering som certifierats av ett certifieringsorgan. Behörighetsgraden efterfrågas beroende på åtgärdens brandtekniska komplexitet.

Byggprocessen inleds med ett tekniskt samråd där nämndens tjänstemän tillsammans med byggherren och en kontrollansvarig går igenom bland annat de tekniska förutsättningar för åtgärden samt vilka krav som ställs för sökt åtgärd. Kontrollansvarig som kan beskrivas som nämndens förlängda arm har i uppgift att biträda byggherren med att upprätta förlag till kontrollplan som krävs åtgärden och se till att kontrollplanen och gällande bestämmelser och villkor för åtgärden följs samt att nödvändiga kontroller utförs. Detta ska antingen ske inom byggherrens dokumenterade egenkontroll eller av någon som har särskild sakkunskap som kan styrkas med ett certifikat som har utfärdats av ett certifieringsorgan.

Om en åtgärd exempelvis är mer omfattande och komplext ur brandskyddssynpunkt tillkallas brandförsvaret som medverkar under tekniskt samråd för att bedöma redovisat brandskydd från byggherren ur räddningssynpunkt och/eller brandskyddet i allmänhet.

För en mer komplicerad bostadsbyggnad med mer än 8 våningar där brandskyddet projekterats fram med hjälp av ingenjörsmässiga bedömningar, metoder och beräkningar krävs det att en personcertifierad sakkunnig med högsta behörighetsgrad inom brandskydd bistår byggherren med den kompetens som krävs för att säkerställa att byggnaden uppfyller Boverkets byggregler avseende på brandskydd.

Efter att startbesked givits och produktionen kommit igång så genomförs ett arbetsplatsbesök på arbetsplatsen i syfte att följa upp bygglovet, kontrollplan samt att inget uppenbart strider mot byggreglerna. Uppföljning av brandskyddet sker framförallt i samband med ett s.k. slutsamråd på arbetsplatsen.

Cathrin Bergenstråhle Miljö- och stadsbyggnadsnämndens ordförande